

PRAVIDLÁ A SYSTÉM V JAZYKU

14. 8. - 18. 8. 2023

9:00 – 10:30

Ako (ne)funguje systém v jazyku a didaktickej praxi

doc. PhDr. Jana PEKAROVIČOVÁ, PhD.

Ako sprístupniť jazykový systém slovenčiny ako cudzieho jazyka tak, aby pomáhal pri osvojovaní komunikačných zručností? Ako predstaviť princípy stavby, tvorenia a fungovania slov, tvarov a konštrukcií na pozadí vzájomného usúvzťažnenia prvkov zvukovej, lexikálnej a gramatickej roviny? Pravidlo a výnimka a ich aplikácia v kontexte didaktickej koncepcie slovenčiny ako cudzieho jazyka. Jazykové štandardy a (lingvo)didaktické kompendium.

pondelok 14. 8.

11:00 – 12:30

Ako rozvíjať reč a myslenie vo výučbe slovenčiny?

prof. PaedDr. Jana KESSELOVÁ, CSc.

Ako formulovať otázky a inštrukcie počas výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka? Ako stimulovať myšlienkovú aktivitu učiacich sa? Ako vytvoriť most medzi aktuálnou úrovňou komunikačných schopností a novou, ktorú chceme dosiahnuť? Ako stimulovať pozornosť? Ako sa presvedčiť, či učitelia sa rozumejú čítanému textu? Na tieto a ďalšie otázky sa sústreďujeme počas workshopu, v ktorom si vymeníme skúsenosti a vyskúšame aktivity podporujúce komunikačné a kognitívne schopnosti učiacich sa.

9:00 – 10:30

Ako pomôcť deťom pri porozumení textu?

prof. PaedDr. Ľudmila LIPTÁKOVÁ, CSc.

Základné teoretické východiská rozvíjania porozumenia textu. Výskumné zistenia o porozumení textu u detí predškolského a mladšieho školského veku. Metodické postupy pri počúvaní a čítaní vecného textu. Aplikovanie predstavených východísk na práci s konkrétnym textom.

utorok 15. 8.

11:00 – 12:30

Vzájomné učenie sa, spolupráca a budovanie kolektívu

Mgr. Adela ISMAIL GABRIKOVÁ, PhD.

Praktický workshop bude zameraný na rozvíjanie spolupráce medzi žiakmi/študentmi, ktorá zároveň slúži ako základ pre zdokonalenie jazykových zručností. V centre pozornosti bude predovšetkým písomná a ústna produkcia a interakcia z pohľadu učiaceho sa, ale takisto si budeme všímať rolu učiteľa/lektora ako facilitátora v procese kooperatívneho učenia.

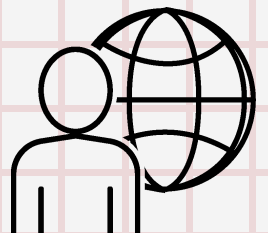
Vierozvestci, ktorí priniesli systém do kultúry

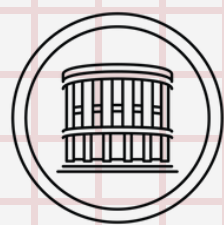
Mgr. Peter Tollarovič, PhD.

Reflexia misie sv. Cyrila a Metoda má v slovenskej literatúre a kultúre pomerne bohaté zastúpenie. Pozrieme sa na súčasný stav výskumu Proglasu ako prvej slovanskej básne. Ukážeme genézu prekladu Proglasu do súčasnej slovenčiny. Predstavíme zobrazenie Cyrila a Metoda v literatúre od Jána Hollého po súčasnosť a taktiež v literatúre pre deti a mládež.

streda 16. 8.

9:00 – 10:30

PRAVIDLÁ A SYSTÉM V JAZYKU

14. 8. - 18. 8. 2023

streda 16. 8.

11:00 – 12:30

9:00 – 10:30

Konceptualizácia súvislostí a vzťahov

Mgr. Michaela MOŠAŤOVÁ, PhD.

Na workshope predstavíme tri vzdelávacie aktivity, ktoré možno úspešne uplatniť v (nielen) jazykovej výučbe a ktoré napomáhajú systemizovať už nadobudnuté alebo osvojované, nové vedomosti: jazykový portrét (koncept Hansa-Jürgena Krumma a Brigitty Busch), jig-saw (koncept Elliota Aronsona) a záhadná otázka.

Tvorivé učenie pravidelných a nepravidelných javov

Mgr. Helena LOS IVORÍKOVÁ, PhD.

Pravidelné javy sú veľkým pomocníkom a efektívnou skratkou pri osvojovaní si cudzieho / druhého jazyka. Ako sa však vysporiadať s nepravidelnými javmi, ktoré nás môžu na ceste za cieľovým jazykom demotivovať? Tvorivosť a hra aplikované do pedagogickej praxe môžu byť jednou z odpovedí.

štvrtok 17. 8.

11:00 – 12:30

9:00 – 10:30

Diskusia pred záverom

doc. PhDr. Jana PEKAROVIČOVÁ, PhD.

Spoločná diskusia a zhodnotenie prednáškového cyklu *Pravidlá a systém v jazyku*, v ktorej zopakujeme dôležité myšlienky jednotlivých prednášok a uzavrieme týždňový cyklus.

Zaujímať sa budeme o aktuálny stav vyučovania slovenčiny na zahraničných víkendových školách a radi si vypočujeme príklady dobrej praxe, či metodické inšpirácie učenia.

Od chaosu k systému v heterogénnej skupine

Mgr. Eva ŠPANOVÁ, PhD.

Pri jazykovom vyučovaní zväčša pracujeme s heterogénnou skupinou žiakov/štvudentov, ktorých jazyková úroveň, schopnosti či zručnosti nie sú rovnaké. Lektorskou výzvou je výber správnej stratégie práce, metód, didaktických a diagnostických materiálov, ktoré by boli jazykovo, kognitívne i motivačne primeranou výzvou pre čo najväčší počet našich žiakov/štvudentov v skupine. Ako postupovať si ukážeme na príklade gradovaných úloh a testov.

piatok 18. 8.

11:00 – 12:30

Umelá inteligencia – podpora alebo narušenie

Mgr. Jana VÝŠKRABKOVÁ, PhD.

Na workshope si priblížime možnosti, ktoré nám ponúka umelá inteligencia (UI) – najmä, ale nie len ChatGPT – vo výučbe slovenčiny ako CJ, ale pozrieme sa aj na výzvy, ktorým musíme ako učitelia/učiteľky čeliť v súvislosti s rozmachom UI. Cieľom workshoppu je predstaviť spôsoby zmysluplnej implementácie UI do výučby a podnietiť diskusiu o zmenách, ktoré nás v tejto súvislosti vo výučbe čakajú.

